

PO SVETU

Nadvojvoda Franc Ferdinand in soproga žrtvi atentata.

DUNAJ, Avstrija, 28. junija. — Nadvojvoda Franc Ferdinand, nečak starega cesarja ter avstrijski prestolonaslednik in kneginja Sofija Hohenberg, njegova morganatična soproga, sta bila danes v Sarajevu ustreljena. Proti visokemu paru se je vprizorilo dva atentata. Bombo, katero se je vrglo v avtomobil, je nadvojvoda z lastno roko odvrnil, na kar je eksplodirala pred prihodnjim avtomobilom v katerem sta se nahajala dva pribočnika. Oba sta bila lahko ranjena.

Bombo je vrgel neki Gabri elovič iz Trebinja ter je bilo ranjenih razven omenjenih pribočnikov še šest drugih oseb. Nadvojvoda je pustil usta viti avtomobil ter se informiral kako je z ranjenci. Nato je nadaljeval pot proti rotovžu, kjer ga je pričakoval župan v sredini občinskih svetovalcev in drugih odličnjakov.

Ko je stopila cela partija v dvorano, je hotel pričeti župan z govorom. Nadvojvoda ga je pa ježno prekinil ter rekel: „Gospod župan! Popolnoma škandalozno je to. Prišli smo v Sarajevo na obisk in pozdravilo se nas je z bomba mi.“ Prestal je za trenutek ter nato nadaljeval: „Sedaj nadaljujete.“ Nato je imel župan govor, na katerega je nadvojvoda odgovoril.

Po mestu se je medtem izvedelo o atentatu in prebivalstva se je polotila velika panika.

Po obhodu po rotovžu, ki je trajal pol ure, se je odpeljal par v bolnico, kjer sta ležala ranjena pribočnika, polkovnik Moretti in major grof Waldeck Med potjo, na vogalu Rudolfove ceste, pa je ustrelil neki Gavro Princip, ki je stal med množico na trotoarju, dvakrat na nadvojvodo in njegovo soprogo. Mož je bil očividno dober strelec. Prvi strel je zadel vojvodinjo v desno stran prs, drugi pa nadvojvodo v vrat, kjer je prebila krogla žilodovodnico. Žena je padla v naročje svojega soproga, ki je takoj nato tudi izgubil zavest. Šofer je v največjem diru odpeljal v palačo, kjer je neki vojaški zdravnik zastoj poskušal svojo umetnost.

Oba napadalca sta Bosnjaka Gabrielovič je črkostavec, ki je bil dalj časa zaposlen v državni tiskarni v Beogradu ter se je vrnil domov kot odločen srbski šovinist. Svoje srbofilstvo je vedno odločno kazal. On in resnični morilec, Princip, sta svoj zločin odkrito priznala ter se ga nič ne kesata.

Vse kaže, da je hotela vojvodinja napotiti svojega moža da ne bi stopil drugi v avtomobil, da jo je potolažil general Potiorek z besedami: „Vse je pri kraju. Več kot enega morilca nimamo v Sarajevu.“

Takoj po izvršenem umoru je izdal župan proklamacijo, v kateri je obsojal hudodelstvo ter izjavil, da se je izmislilo atentat v Beogradu.

Princip je 19leten dijak, ki je študiral v Beogradu. Rekel je, da nima nobenih skrivcev.

Gabrielovič je dobil baje bombo od neznanih anarhistov v Beogradu. Tudi on pravi, da nima skrivcev. Potem ko je vrgel bombo, je skočil v reko, a par drugih možkih je skočilo za njim ter ga prijelo. Par korakov od mesta, kjer se je izvršil drugi atentat, so

našli baje neko drugo bombo, ki pa ni eksplodirala in katero je najbrž položil tjakaj neki tretji anarhist.

Cesar Franc Jožef je bil vsled atentata ves potrt ter se je vrnil iz Lila nazaj na Dunaj.

Bil je to prvi oficijelni obisk nadvojvode v Bosni. Pred odpotovanjem v Bosno, v sredo, je obiskal nadvojvodo srbski poslanik na avstrijskem dvoru, M. Jovanović ter mu svetoval, naj odloži ali pa prekliče potovanje. Poslanik je rekel, da se nahaja dežela v zelo burnem razpoloženju, ter da bi srbsko prebivalstvo lahko priredilo protidinastične demonstracije. Konečno mu je svetoval, naj pusti vsaj soprogo doma.

Novi prestolonaslednik, nadvojvoda Karel Franc Jožef, se nahaja v Reichenau pri Dunaju, otroci umorjenega para pa v Glumec, na Češkem.

Iz Budapešta poročajo, da so Hrvati mahomedanske vere v Hercegovini napadli Srbe radi zavratnega umora avstrijskega prestolonaslednika. Usmrtili oziroma ranili so kakih 200 Srbov. V raznih drugih krajih se tudi vršijo izgrede proti Srbom, še celo v Dunaju.

Dne 2. t. m. so v Dunaj pripeljali usmrčenega nadvojvoda in njegovo ženo. Velika množica je v globoki žalosti opazovala sprevoz, katerega se je udeležil tudi bodoči cesar Karl Franc Jožef. Pogreb se bo vršil 3. julija ob polnoči. Ostanki se bodo položili v pripravljeni prostor pod gradom umrlega nadvojvoda. Sedanji cesar se pogreba sploh ne bo udeležil. Nemški cesar, ki se je nameraval udeležiti, je končno moral spremeniti načrt radi bolezni.

Franc Jožef je te dni najbolj zanimiva oseba v celi Evropi. Zavratni umor nadvojvoda Franc Ferdinanda in njegove morganatične soproge v Sarajevu, je bil že četrti grozni slučaj, ki je potrl starega cesarja. Sledeče druge tragedije pomne sedanji cesar.

Maximilijan II., cesar stare Mehike in brat cesarja, je bil usmrčen po zmagi ustašev. Prestolonaslednik Rudolf, cesarjev sin, je bil usmrčen pri orgijah v Majerlingu. Elizabeta, cesarica avstrijska in soproga sedanjega vladarja, je bila zavratno usmrčena v Genèvi. Tudi mnogo drugih smrtnih slučajev se je zgodilo pri sorodnikih cesarske rodbine, tako da je Franc Jožef preživel mnogo žalostnih dnij. Neka pravljica pa pripisuje vse te žalostne neizgode neki kletvi, katero je grofica Karolji izrekla nad Franc Jožefom kmalu po njegovem kronanju. Prosila ga je, da pomilosti njegovega sina, ki se je udeležil revolucije leta 1848. Cesar pa ni uslišal njene prošnje. Klečaje pred cesarjem je izustila kletev: „Smrt te ne vzemi prej ko sleherni tvoj ožji sorodnik ali prijatelj ne bo zavratno usmrčen in ti prinesel ali globoko žalost ali pa sramoto.“

Atentat na nadvojvodo je bil dobro preštudiran. Princip, ki je umoril Ferdinanda in njegovo ženo, je izjavil, da se je pet njegovih tovarišev domenilo storiti ta čin. Posamežno so odpotovali v Sarajevo. Tam so se združili ter dobili bombe od pan-srbske organizacije. Vsi so se zavezali, da usmrtilo prestolonaslednika. Toda le en se je upal rabiti bombo in radi tega je Princip zelo vzemirjen in pravi, da bode izdal vse skrivce. On namreč trdi, da njemu ni bilo treba streljati, ako bi bili njegovi tovariši držali obljubo. Dogovor med njimi je bil držati bombo z desno roko, z levo pa steklenico strupa, s katerim naj bi si sleherni vzel življenje takoj, ko je vrgel bombo.

Usmrčeni nadvojvoda je bil rojen dne 18. decembra 1863, njegova soproga, roj. grofica Chotek pl. Cholkawa in Wognin, pozneje kneginja pl. Hohenburg je bila rojena 1. marca 1860, poročena morganatično 1. julija 1900. Iz tega zakona so se rodili tri otroci.

Po smrti prestolonaslednika pa de sedaj prestolonasledništvo na nadvojvoda Karola Franc Jožefa. Bodoče avstrijski cesar je bil rojen 17. avgusta 1887. Poročil se je dne 21. oktobra 1921 s Cito, princezino Parmsko, rojeno 9. maja 1892. Tudi iz tega zakona sta se narodila dva otroka, sin in hči.

Huertova družina je že zapustila glavno mesto ter se podala v Puerto Mexico od koder bode lahko pobegnila v slučaju, da je Huerta poražen.

General Villa je v Chicagu naročil bano za kopelj, za katero je plačal lepih \$400. Zahteval je namreč najbolj dragoceno bano, ki je je moči najti. Za prevažanje bo moral še plačati kakih \$125.

Gen. Villa je opustil njegovo prodiranje proti Mexico City. V zadnji bitki pri Zacatecas je porabil vse streljivo, a nove zaloge mu pa ustaški predsednik Carranza neče poslati. Znano je, da sta se dotična sprla in je njiju nemogoče pomiriti. In govori se celo, da sta Huerta in Carranza v neka kem sporazumu, zato pa Carranza dela sedaj sitnosti Villatu. Gen. Villa je svojo armado umaknil nazaj do Terreon. Ko pa zopet dobi zadosti vojne materijala, bo pa nadaljeval ustajo na svojo roko.

Wilson je poslal posebnega zastopnika k ustaškemu predsedniku Carranza-tu, katerega naloga je napraviti mir med ustaškima voditelja.

Mehiška situacija se bo kmalu rešila. Huerta je te dni poslal zastopstvo k ustaškemu predsedniku z nalogo, da posreduje v svrhu miru.

Velikanski požar je uničil polovico mesta Salem, v državi Mass. Ogenj je nastal dne 25. junija in radi hudega vetra, ga je bilo ne mogoče omejiti. Pogorišče je kake tri milje dolgo in polovico toliko široko. Do tal je pogorelo nad tisoč hiš in tovarniških poslopij. Brez strehe je malone deset tisoč ljudi. Smrtnih slučajev ni bilo. Škode je deset milijonov.

Wilsonova vlada s ponosom kaže na 33 milijonov preostanek v zvezini blagajni koncem njenega prvega fiskalnega leta. Običajno so bili izdatki večji nego dohodki. In marsikdo je mislil, da bo demokratska administracija šla v dolg radi znižane colnine. A tako se ni zgodilo. Razume se pa, da je dohodninski davček mnogo pomagal, da je blagajna v tako dobrem stanju.

V Pittsburg, Pa., kjer se vrši štrajk, imajo tudi velike sitnosti z državnimi milicijari.

Wilson neče poslati vojakov v Butte, kjer je sedaj vse mirno.

700 sufragetk je obiskalo Wilsona ter ga prosilo naj se deluje za njihovo propagando. Wilson jim je pokazal hrbet ter se odstranil. Sufragetke so v veliki jezi zapustile belo hišo.

J. P. Morgan je v četrtek imel sestanek z predsednikom Wilsonom. Zastopal namreč je kapitaliste ter predsedniku povedal kakšne postave naj bi se uresničile, da bi bile tudi v korist kapitalistom. Wilson bo povabil na sestanek še druge kapitaliste, da se bo znal ravnati, ko bo priporočal nove postave proti veliki industriji.

Država West Virginija je s prvim julijem postala suha. Kakih 1200 gostilniških prostorov se sedaj daje v najem. Država bo s prohibicijo zgubila en milijon dohodkov. Pri volitvah so suhači zmagali s sto tisoč večino.

V New Yorku, namreč v Wall Street distriktu je 15.000 oseb ki imajo vsak po na 1 milijon dolarjev dohodka. Seveda, njihova podjetja so pa raztresena po celi Ameriki.

Ogenj je nastal v premogorju v Williamson, W. V. A. Pet premogarjev je zgubilo življenje, 20 se jih je pa komaj rešilo.

Država Kansas bo letos pridelala 154 milijonov bušelnov pšenice.

V Butte so stari člani W. F. of Miners otvorili novi urad. Ob priliki ni bilo nobenih izgrediv. Nova unija ustaških rudarjev, ki obstoji iz nad dva tisoč članov, še vedno dobiva novih udov. Toda večina te nove unije sestoji iz I. W. W. članov, ki so šele pred kratkem prišli v Butte, namreč z očitnim namenom, da uničijo staro unijo. Sicer dokler teh ni bilo v Butte, je stara unija lepo napredovala in v složnosti.

V Butte skušajo aretirati vse člane nove unije, kiso naskočili ter uničili dvorano last W. F. of Miners.

V Californiji je vlada napovedala tožbo napram raznim premogarskim baronom, ki so varali vlado pri prodaji premoga. Vlada si upa dobiti več milijonov odškodnine.

Pridelek pšenice v Coloradu bode letos znašal 15 milijonov bušelnov. Vsega žita pa bode kakih 50 milijonov bušelnov.

V San Francisco se je končal štrajk tiskarjev. Po eno leto trajajočem boju so se povrnil na delo pod starimi pogoji.

Coloradska milica se bo novo organizirala, toda skoro vsi stari lopovski častniki bodo ostali.

Stroški federalnih vojakov v Coloradu so nad deset tisoč dolarjev na teden. Stricu Samu je pa vseeno, če so vojaki v Coloradu ali kje drugje. Hraniti jih mora vseeno.

Premogarsko polje v Routt okraju, ki je največje na svetu, je država Colorado dala v najem Alex Marr-u, namreč v večletni najem. V dotičnem polju je kakih 60 milijonov tonov premoga. Najemnik bo moral državi plačati 10c od tona, plačati bode pa moral najmanj \$10.000 na leto. Poroča se, da se bo v dotičnem polju nakopalo najmanj tisoč tonov na dan. Vzelo bo pa več časa, prej ko se prične obratovati.

U. M. W. of A. bode v raznih šotoriščah pripravila štrajk-jem obilo zabave na deželni praznik dne 4. julija.

Eksplodizija je zahtevala življenje Matt Schmidta, delavca v Royal rovu pri Aguilarju. Zadnjo nedeljo je razstreljeval premog, da bi skebi imeli kaj delati drugi dan. Pri tem je pa naletel na plin in dokaj močna razstrelba je nastala. Truplo Schmidta je bilo grozno razmesarjeno, poleg je parov bil tudi hudo poruščen. Tamošnji skebje trdijo, da se je v dotičnem rovu vedno nahajalo obilno plina. Družba pa ni skrbela, da bi to nevarnost odpravila.

Hrvatsko društvo „Majka Božja od Trsata“ bode v nedeljo imelo piknik pri San Carlos.

Pueblske novice

—Mr. Nuckolls, ki je bil zadnjič izvoljen predsednikom trgovske zveze „Commerce Club“ se je tudi odpovedal uradu. Nihče neče prevzeti dotičnega urada, kajti vsak se boji bojkota, katerega je organizirano delavstvo napovedalo napram članom rečene zveze.

—V stari kraj se je na obisk s svojo hčerko podala ga. Ana Terglav.

—Armour družba bo na vogalu „E“ in Main St. zgradila veliko skladišče za meso. Za poslopje se bode porabilo najmanj \$100.000.

—Opetovano naznanjamo, da naša tiskarna ni odprta ob večerih. Kdor ima važne opravke z upravnikom po uradnih urah, naj se zgłosi na njegovem stanovanju in sicer na 1237 E. Abriendo Ave.

—Iz Marble, Col se je k svojim sorodnikom povrnila ga. Ana Težak.

—Naš pueblski rojak Joe Snedec se je po večletnem obiskovanju vseučilišč na vzhodu vrnil v to naselbino kot doktor medicinov. Pridružil se je znanemu in uspešnemu zdravniku MacLen v Central Blocku in bode tam imel svoj urad za nedoločen čas. Dr. Snedec je v zadnjih dveh letih dobil dobre izkušnje v raznih največjih bolnišnicah v St. Louis, Mo. in pride sem dobro priporočan od njegovih učiteljev. Slovenskih zdravnikov je le malo v tej deželi in prepričani smo, da bi bil dr. Snedec lahko izbral boljšo naselbino, kot je Pueblo — naselbino, kot bi sl. zdravnika z veseljem sprejela. Toda dr. Snedec si je izbral svojo rojstno naselbino in v tej hoče ostati ter po svojih močeh delovati za napredek iste. Upamotorej, da mu bode naše občinstvo šlo na roke v vsakem mogočem oziru. S tem bomo dajali pogum tudi naši ostali mladini, da se bo zanimala nekoliko več za izobrazbo in pouk kot sedaj. Naš mladi zdravnik je mnogo žrtvoval, da je došel do svojega dosedanjega cilja. Lahko bi bil vsa ta leta sicer delal v kakšni tovarni ter zapravljal dragi čas pri kvartanju in igranju „poola“ v kaki gostilni. A videl je v mestno, da se nekoliko žrtvuje v mladih letih, da bo imel bolj prijeten obstanek v bodočnosti. Dr. Snedecu čestitam na to vztrajnost, čestitamo mu ob tej priliki, ko je uspešno dosegel svoj cilj. Želimo mu sreče v njegovem stanu in da bi bilo naše občinstvo naklonjeno njemu.

—Tukaj se je mudil Tony Zupančič, štrajkar iz Canon City. Poroča nam, da več tamošnjih štrajkarjev dela pri sosednih farmarjih in da tako zaslužijo za nujne potreščbine.

—Soproga Matt Novaka se že nad teden dni zdravi v bolnici.

—Zadnjo nedeljo se je tu mudil Frank Zaitz, veleznani trgovec iz Leadvilla. Tukaj je namreč obiskal svojega sina, ki je nevarno bolan v bolnici.

—Rojak Louis Anžich se je po kratkem obisku v Chicagu in Jolietu vrnil zadnji petek. Kot vsak drugi je tudi ta izrazil, da ni prijetnejšega kraja kot je ravno Colorado.

—Prihodnjo nedeljo se vrši piknik društva „Sokol“. Za dobro zabavo se odbor marljivo pripravlja.

—Pri torkovi volitvi so prijatelji sedanje mestne vlade sijajno zmagali. Imeli so skoro štire glasove za vsakega, ki je volil za spremembo. Slovenci so skoro splošno volili za spremembo sedanje vlade, a bilo je nas premalo. Da je pa volitev izšla, kakor je, še imajo pa sedanji mestni komišijonerji najprvo zahvaliti vsem policajem in ognjegašcem, ki so se v zadnjem času zelo trudili, da se ne spremeni sedanja vlada, da tako še v nadalje obdržijo njihove službe. Potem gre pa velika usluga protestantskim duhovnikom, ki so v pridigah priporočali svojim vernim, da naj volijo za vzdrževanje sedanje vlade. Ti popje so pa na dan volitve celo spremljali volilec do volilnih prostorov. Prav velika usluga za uspeh zadnje volitve pa gre tudi prostitutkam, ki so nastavljene po vseh delih mesta. Te imajo policijsko protekcijo in pri zadnjih volitvah so skrbno delovale, da naši lopovski policaji še v nadalje držijo mastne službe. Toraj ni čuda, da smo pripoli.

—Zadnjo nedeljo je tukajšne srbsko društvo slavilo nek zgodovinski praznik. Imelo je društvo slavnostno parado in potem domačo zabavo, pri kateri so si slučajno tudi privoščili nekoliko ječmenovca. Bessemerski policaji, ki sovražijo Slovane bolj kot vrag sovraži blagoslovljeno vodo, so takoj vtaknili njihov nos v dotično slavnost. Poklicali so avtomobil ter na njega spravili toliko društvenih članov, kolikor jim je dovolil prostor. Vsi aretirani člani so bili v uniformah in take so peljali v policijsko stražnico. Drugi dan jim je pa policijska — pardon, policijski sodnik naložil po \$15. kazni. A naši vrli Srbi in Hrvati niso hoteli plačati kazni, katero jim je odločil sudac. Apterirali so do okrajnega sodišča in prepričani smo, da bodo tam oproščeni. Policija ni imela nikakovega vzroka aretirati člane dotičnega društva. Nikdo ni klical policaje na lice veselice in nikdo ni pričal proti njim, ko se je vršila obravnava v policijskem „humbugu“. Zakaj je policija storila ta svoj korak? V prvi vrsti zato, ker so skoro brez izjeme vsi nič prida. V drugič pa zato, ker sovražijo Slovane in ker ve, da so oni manj ali več zabiti in brez obotavljanja plačajo kazni, katero sodnijski sudac slučajno naloži. Razume se pa tudi, da se s temi globami mestna blagajna zelo množi in mestni uradniki se potem šopirijo radi tega in s ponosom kažejo, kako je uspešno njihovo uradovanje. Temu neopravičenemu oderuštvi je pa treba napraviti konec. Dragi nam Slovani, zapomnite si to, da noben policaj nima pravice iti na vaš dom, drugače da ga vi sami kličete, ali pa v slučaju da delate take izgrede, da se ima kedo drugi pravico pritožiti. V slučaju pa, da se kak policaj zopet priklati brez vsacega opravičenja, tedaj mu pa posvetite, kakor veste in znate. Postava ne daje policajem tako oblast, kakoršno se poslužujejo. Polcijski sudac kar po svoji neumni butici deli kazni, in večkrat izreče takoe ošlovsko obsodbe, nad katerimi se mora največji bedak zgražati. Toraj, kadar vam policijski sodnik naloži globo in se občutite, da je vas neopravičeno obsodil, tedaj nikar ne plačajte globe temveč prosite za bōnd in apelujte vašo zadevo na višje sodišče. Ako pa potrebujete nasvetov, tedaj

SLOVENSKI NAROD

Edini slovenski list na zapadu in glasilo
Zapadne Slov. Zveze. Izhaja vsak petek.

Naročnina za Ameriko le proti predplačilu stane:
za celoletno \$1.50; za pol leta \$1.00; za
Evropo \$2.00.

Oglasni sprejemajo se po dogovoru. Dopolni in
novice priobčijo se brezplačno. Dopolni brez po-
pisne se ne sprejmejo. Pri sprejemih bivališča
na vsak naročnik naznanjajo poleg novega tudi
stari naslov. Dopolni in denarne vrednosti pošilja-
jo naj se na naslov:

SLOVENSKI NAROD

BOX 1181, PUEBLO, COLO.

PRINTED AT 117 W. NORTHERN AVE. : Office

TELEPHONE: MAIN 995

E. J. MENSINGER, urednik in lastnik

SLOVENSKI NAROD

The only Slovenian newspaper in the West.
Published weekly by E. J. Mensinger, at 117
W. Northern Ave., Pueblo, Colo. The official
organ of the "Western Slav. Association".
Advertising rates sent upon request.

IZ DOMOVINE

Požari. Dne 8. jun. je v Ra-
tečah pogorela hiša posestnice
Jere Sotlar, škoda je 2600 K.
— V Uršnih Selih pri Toplicah
je pogorela hiša Jož. Kukovca.
Škoda je 1200 K. — V Brodu
pri Št. Vidu je gorelo pri mi-
zarju Mihaelu Kopaču, ki ima
škodo 4500 kron in pri Ani
Trnovce, ki ima škodo 4000
kron.

V Ameriko hočejo. V nižje-
avstrijskem deželnem zboru
sedi poslanec krščanskega ime-
na Bauchinger. Ta je minule
dni zapel v deželnem zboru
bridko pesem, kako slabo se
godi duhovnikom na Nižjeav-
strijskem. Tako slabo se jim
godi, da mislijo že v Ameriko
pobegniti, in zato zahtevajo
višje plače. Ne moremo natan-
čno povedati, kake zasluge
imajo duhovniki na Nižjeav-
strijskem, znano nam je pa, da
so ondodni prebivalci sicer pre-
cej pobožni, a tudi pametni in
ne dajo radi denarja iz rok.
Na vsak način se nižjeavstrij-
skim duhovnikom ne godi tako
dobro kakor slovenskim,
ker ti nečejo nič slišati o Ame-
riki. Gredo le tisti, ki imajo
posebne vzroke. No, pomanj-
kanje tudi nižjeavstrijski du-
hovniki ne trpe, da bi pa pre-
moženje zbirali, to pač ni tre-
ba. Sicer so pa duhovniki ena
sama družina in bi si lahko
med seboj pomagali. Kaj pa
je treba, da ima olomuški škof
na leto 800.000 kron dohod-
kov, nekateri duhovniki nje-
gove škofije pa baje strajajo.
Cerkev ima toliko milijonov
in milijonov premoženja, da
bi vse svoje duhovnike lahko
po knežje plačevala in bi jim
ne bilo potrebno loviti kroni-
ce za maše in groše za očenaše.
Toda cerkev nič ne da: škofje
raje gledajo, da njih duhovni-
ki baje lakoto trpe, kakor da
bi kaj odrinili, in tako hočejo
duhovniki, naj jim dajejo viš-
jo plačo zopet davkoplačeval-
naj se jim zviša takomenova
na kongrua. Tako silijo, da
vpiljejo: denar sem, drugače
gremo v Ameriko! Nič bati se
v naši ljubi Avstriji ne bo du-
hovnikov nikoli zmanjkalo!
(S. N.)

Starinoslovec Jernej Pečnik
79 let star je umrl v Strelški
ulici 10. Može je prejšnja leta
po celem Kranjskem, zlasti
po Dolenjskem z velikim us-
pehom preiskoval prazdno-
vinska ozir. rimska grobišča
in gomile ter izkopal marsika-
ko dragoceno stvar, ki sedaj
blešči v Kranjskem deželnem
muzeju Rudolfinum. Izkopai-
ne je pošiljal nekaj časa tudi
na Dunaj. — Bil je markantna
oseba. Iz skromnih začetkov
in razmer si je svojim razis-
kavanjem znal pridobiti med
starinoslovci ime in ugled.

Umrl je po dolgi in mučni
bolezni občeznani in simpatič-
ni gostilničar „Pri Belem
Kranjcu“, g. Josip Podržaj v
najlepši moški dobi, še ne 35
let star. Prejšnji mesec mu je
umrla žena in sedaj je tudi
njemu napravila smrt tragičen
konec.

Samomor v Medvodah. An-
tonija Topolovšek iz Velikega
kamna pri Vranskem je iz ne-
znanega vzroka v Medvodah
izpila neko kislino in se tako
poškodovala, da je v bolnišnici
umrla.

Zastrupljenje. Posestnik Ja-
nez Anžur iz Roj pri Veliki
Loki le imel v omari, kjer je
hranil kruh in vino tudi ste-
klenico octove kisline. Nje-
gov sinček je izpil nekaj te
kisline misleč, da je vino ter
se tako opeknel, da je še tisto
noč umrl.

Suroveži. Jakob Kopriva iz
Peči pri Lukovici se je tako
napil, da je obležal na cesti.
Fantje pa namesto da bi mu
pomagali, so brezvestnega
dedca — tolkli s kamni in po-
leni po glavi in skakali po
njem z nogami.

Iz Št. Janža. Janez Jakšič in
še dva knapa so 8. jun. delali
v premogokopu. Jakšič je bil
pri tem tako poškodovan, da
je čez par ur umrl.

**Ubil se je hlapec Andrej Bol-
ta** v Jaršah. Prekrenil se mu
je voz in ga tako pobil, da je
umrl.

Slovenec — generalni major.
Polkovniku v pokoju Josipu
pl. Leskošek, rojaku iz Mr-
zle Planine na Štajerskem,
podelil je cesar značaj general-
nega majorja.

**Delavec zaklal svojega tova-
riša pri delu.** Dne 15. jun. se
je odigrala v Pollackovi tova-
rni (usnjarni) na Sv. Petra ce-
sti grozna žalost. Dne 29.
sept. 1893. v Homu rojeni ter
v Št. Rupert, okraj Krško pri-
stojni, na Poljanski cesti št.
60 stanujoči usnjarski pomoč-
nik Anton Kresc ter oženjen
Mihael Blaš, oče treh otrok,
ki je stanoval v Zgornji Šiški,
sta v tovarni skupaj zaposlje-
na, se nista iz nam nezgane
vzroka. [baje ker je bil Kresc
boljše plačan] nič kaj dobro
razumela ter prišla do malega
besedičenja. Pri tem pa je
Blaš pograbil dolg oster nož
ter zabode z njim Kresceta v
vrat, kateremu se je vlila kri
in je takoj padel in na mestu
umrl. Rana na levi strani vra-
ta je bila velika in zevajoča,
podobna od vročine razpoka-
ni zemlji. Kri je iz nje drla
curkoma in v kratkem je od-
tekla in je postal Kresc bled
ko zid. Na lice mesta policijs-
ka komisija je odredila, da
so truplo zaklanega odpeljali
v mrtvašnico. Morilec Blaš je
pa takoj po storjenem zločinu
odšel iz tovarne z namenom,
da se sam javi, a je bil že med
potjo aretiran, potem pa izro-
čen deželnemu sodišču. Blaš
ob času zločina baje ni bil po-
polnoma trezen. Kresc je bil
letos potrjen k vojakom, ka-
mor bi imel oditi v jesen, a
mu je Blaš v svoji nepremiš-
ljeni naglici za vedno preprečil
nit življenja.

**Avtomobil alpske dirke povo-
zil otroka.** 16. junija je povozil
neki avtomobil alpske vožnje
v Jelšanah pri Ilirski Bistrici
malega sinčka krčmarja Udo-
vica. Revček je zadobil notra-
nje poškodbe, zlomljeni ima
tudi obe nogici. Baje je hotel
avto drugega prehiteti, deček
mislil, da ga avto povozil, za-
tekel se je naravnost pod dru-
gi avto. Ponesrečenega dečka
z očetom vred, hoteli so gos-
podje s seboj v reško bolnico
odpeljati, a oče v svoj razbur-
jenosti ni tega dovolil. Danes
so dečka pripeljali v Reko v
nek sanatorij.

Velik zemeljski usad je vide-
ti na potu iz Kranjske gore na
Vršč. Kakih 300 metrov dol-
ga in okoli 80 m široka ilov-
nata plast se je utrgala vsled
vednega deževja in liki lava
počasi gomazeč po bregu, opu-
stošila gozd in zasula tud pot
na Vršč kake 3 metre visoko.
Zapreka na potu je že odstran-
jena.

RAZNE STVARI.

Zrakoplovstvo. Francoski
zrakoplovec Gilbert je končal
svoj polet okrog Francoske.
V 39 in pol ure je preletel
3000 km.

Kako dolgo žive tice. Labud
more živeti do 160 let, sokol
do 162, orel je živel v kleti
104 leta, papiga živi preko 100
let, istotako dolgo žive moč-
virne in morske tice, gos in
kukavica moreta živeti do 30.
leta. Tudi vrane žive 100 let,
sraka v svobodi do 40, petelin
pa največ do 15 let; istotako
kratko žive fazani, golobi in
manjše tice pevke. Kos živi v
gajbici okoli 15, slavec pa le
10 let. Pesniki imajo torej tu-
di med ticami le kratko živ-
ljenje.

Kako se je govorilo v raj.
Iz Trnovega pišejo: V pojasni-
lo, v katerem jeziku je Bog z
Adamom in Evo govoril, še
sledeče: Ko je Adam zagledal
beli svet, mu je Bog odkazal:
„A-dam!“ t. j. to ti dam! o
ziroma to je tvoje! Ko je Bog
prišel neki dan k Adamu ter
ga zapazil dokaj čmernega in
ga je povprašal, kaj da mu je,
ker da je tako otožen, mu A-
dam odgovori: Včeraj sem se
preveč razburiljivega grozja
naježdel, pa me lasje bole, pa
nimam žive duše, ki bi mi ma-
lo kisla juhe napravila! Gos
pod Bog je takoj zapazil, kaj
mu je potreba in preskrbel mu
je družico, da mu napravi ki-
sle juhe, mu jo pripelje in pravi:
„Evo! — ta ti bo dokaj
kisla juhe napravila!“ Iz tega
je popolnoma razvidno, v ka-
kem jeziku je Bog govoril, t.
j. je v slovenskem jeziku! —
Pred 60. leti sem v nekem te-
danjem tržaškem listu čital,
da je Bogu slovenski narod
najljubši. Zato mu je podelil
ime Slave, kar pomenja: „Po-
polo slavo, popolo di glorijs!“
— Narod slave! — Žalibog da
sedanji laški barbarski rodovi
po njem teptajo!

Kje je največ telefonov. Seve-
da v New Yorku, kjer imajo
441.009 telefonskih postaj. Na
to slede: Chicago z 279.400,
London z 220.000, Berlin s
177.900, Filadelfija s 145.600,
Boston s 140.200, Pariz 84.500,
Stockholm s 73.600, Hamburg
Altona s 65.000, Dunaj z 58-
200, Petrograd s 35.000 in To-
kio z 32.600 postajami. V
Stockholmu ima po 7 oseb 1
telefon; v Chicagu po 8, v Be-
rolinu po 13, na Dunaju po
38, v Petrogradu po 48 in v
Tokiju po 67 oseb en telefon.
Čudno pa je, da uporabljajo
telefon vendarle največ baje
na Dunaju, kjer govori pov-
prečno vsak človek po 16krat
na dan po telefonu. Ali so
Dunajčanje najbolj blebetavi?
Statistika pač v tem oziru ne
bo čisto zanesljiva. V Ljubljani
ni je še malo telefonov, a še
manj se uporabljajo. Sčas-
ma napredujemo tudi Sloven-
ci, da bo imela Ljubljana zve-
zo z vsemi mesti in trgi po du-
movini.

**Zračni tlak vzrok smrti v voj-
ni.** Kirurg profesor dr. O. Lau-
rent iz Bruslja, ki se je kot
zdravnik udeležil balkanske
vojne v grškem taboru, trdi v
nekem svojem poročilu pariš-
ki akademiji znanosti, da je
ušel v vojni nov vzrok smrti
ki so ga smatrali doslej za baj-
ko. To smrt povzroča delova-
nje modernega streljiva, četu-
di ne pride vojak s streljivom
sploh nič v dotiko. Že za ča-
sa Napoleonovih vojn se je do-
gajalo — trdi dr. Laurent, da
je zračni tlak zaradi letenja ali
eksplozivnih topovskih krog-
gel usmrtil vojake. Laurent
pripoveduje, da je v Traciji na
svoje oči videl mnogo padlih
vojakov, na katerih je bilo o-
paziti sledove srčne kapi, a
rane niso imeli prav nikake.
Umoril jih je zračni tlak. Sli-
ne pojave je dognal francoski

KONEC NA 4. STRANI.

Za čašo vinca rujnega

Pošten kristjan življenje da!
Da, dal bi ga za tako
vinca, kakorčnega je do-
biti edinole v gostilni:
Joe Shustar-ja
PHONE UNION 1026
201 E. NORTHERN AVE., PUEBLO, COL.

M. NOVAK & F. GREBENC
priporočata svojo
GOSTILNO

300 SPRING STREET
Toljiva vedno sveža Neefovo pivo in najfinjša
žganja ter prodajava raznovrstne smodke.
Tudi prodajava Neefovo pivo na debelo.
Za točno potrebo jamčiva.

Pijmo ga, dokler živimo!
Najboljšega pa ima
MARTIN SIMSICH
Gostilničar na Grove

GOSTILNA
PETRIC & TEZAK
317 SO. UNION AVE.

je najbližja slovanska gostilna od U-
nion kolodvora v Pueblu. Tučijo se
raznovrstne pijače. Rojakom se last-
nika najtopleje priporočata.

Prijatelji nas podpirajo stem, da
podpirajo oglaševalce tega lista!

Pueblo Bar
230 South Union Avenue
Sl. gostilna v glavnem delu mesta
John Perencevič, imitelj.

Dr. Moore
Zobozdravnik
3. in Main Street
nad Pueblo Savings Bank

Zapadna Slovanska Zveza

USTANOVLJENA
5. JULJA 1908

INKORPORIRANA
27. OKTOBRA 1908

Western Slavonic Association
Glavni sedež: Denver, Colorado

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: JOHN PEKEC, 4511 Wash. Street, Denver, Colorado.
Podpredsednik: MARK MATJASČ, 2322 Madison Ave. Butte, Mont.
I. tajnik: JOHN KLUN, 615 Egan Place, Denver, Colo.
II. tajnik obnem zapisnikar: J. CANJAR, 4422 Grant St. Denver, Colo.
Blagajnik: JOE VIDETICH, 4485 Logan Street, Denver, Colo.
Zaupnik: JOHN PREDOVIC, 4837 Washington St., Denver, Colo.

NADZORNI ODBOR:

JOE PRIJATU, predsednik, 5232 Washington Street, Denver, Colo.
JOHN GERM, 412 Spring Street, Pueblo, Colo.
ALONZ PROSEK, Box 272, Louisville, Colo.

POROTNI ODBOR

ANTON VODIŠEK, predsednik, 424 Park Street, Pueblo, Colo.
FRANK MALOVICH, Helper, Utah.
JOE LAKOVICH, Box 88, Louisville, Colo.

GOSPODARSKI ODBOR:

John Pekee John Predovich, Mihael Simič, Joseph Videtich in John Dergano.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

H. H. MARTIN, Majestic Bldg., Denver, Colorado.

URADNO GLASILO:

"SLOVENSKI NAROD", Box 1181 Pueblo, Colorado

Vse denarne nakaznice in vse uradne stvari se pošiljajo na gl. tajnika, pritožbe na predsednika
gl. nadzornega odbora, prepisne zadeve pa na predsednika glavnega porotnega odbora.

Pristopnina
k podpornemu društvu
SLOVAN šte. 3 Z. S. 7.

je znižana do polovice in namreč do 12. avgusta 1914. Pla-
ča se, kot na primer: od 16ga do 20ega leta samo \$1. pri-
stopnine, potem pa za vsačih pet let po 25c več. Zapadna
Slovanska Zveza daje en dolar (\$1) bolne podpore vsaki
dan, in \$500. posmrtnine. Poleg tega daje lepe podpore za
razne poškodbe. Mesečni prispevek znaša samo \$1.35. Zens-
ke se tudi lahko vpišejo za polovico podpor in posmrtnine.
Društvo se je že zelo lepo razvilo in postaja čimdalje
bolj ugledno. Zlasti, ker je to domača Zveza, apelujemo na
tukajšnje Slovence in Slovenke, da se nam pridružejo v ve-
likem številu, da tako povzdignemo našo organizacijo do lep-
šega stališča, in da bode v ponos vsem zapadnim Slovincem
Zglasite se pri dr. Vogtu ali pri taj.: J. Germ-u, 412 Spring.

Rojaki! Podpirajte „Slovenski Narod“!

V prejšnjih letih!

Velikokrat slišimo, kako so naši pradedje živeli in kako so
bili zdravi. Ziveli so vedno po zahtevah narave in brez vsake
razkošnosti. Absolutno nemogoče pa je za ljudi, ki žive v me-
stih, da bi jim dalo tako življenje zadovoljstvo. Nenavadno živ-
ljenje, kakor primamljaj svežega zraka in solnne svetlobe,
vplivajo zelo slabo na nas in nas prisilijo, da moramo iskati
zdravila, katera pomagajo vzdržati naše prebavne organe pri
pravem delovanju. Kot tako zdravilo je dobro poznano

**Trinerjevo zdravilno
grenko vino**

Prvi učinek tega zdravila je, da očisti vse zaostale tvarine,
ki ne bi smele biti tam, posebno ostanke neprebavljene hrane,
ki so se vstavili v drobru. Ti stari ostanke jedil zastrupljajo celi
život. Drugo sredstvo je, ojačiti notranje organe in tako prepre-
čiti ponovno bolezen. Mi priporočamo nadaljšo uporabo tega
zdravila.

**V boleznih želodca
v boleznih jeter
v boleznih črevesja**

To zdravilo navadno daje popolno zadovoljnost in sicer zato, ker prina-
ša pomoč. Ravno tako je v raznih drugih slučajih, kot pri zapehi, nervoz-
nem životu, zgubi apetita in izgubi spanca.

Dobi se v lekarnah.

JOS. TRINER
Uvaževalec in Izvaževalec
133-39 S. Ashland, Chicago, Ill.

TRINERJEV LINIMENT je precej močno zdravilo, lahko se ga pomeša z oljnim oljem.
Večkrat se pripeti, da bolečine v udih, sklepah in mišicah prenehajo že pri prvi uporabi.
Imeje ga vedno doma pri rokah, da ga lahko takoj rabite ako je treba.

MASAKIRANJE LUDLOWA

Otroci vpepeljeni.

Kot orkan je plamen švignil po šotorskih domovih, mastil se z Rockefellerjevimi oljem s katerim so bili šotori namočeni. Sam satan se je moral veseliti tega grozodejstva miličarjev, ko jim je pla men pripravil pečenko nedolžnih žena in otrok.

Tu in tam se kak šotor ni prijel ognja, a na lice mesta je kmalu prišel kak morilec z go rečo baklo ter povsipešil požar.

V majhnih in slabozračnih jamah, v vodnjakih, v zapuščenih hlevih in na prosti pušcavi, so te ženske in otroci ludlowske naselbine prenočevali prvo noč bitke, žalovali po izgubi očetov, bratov, mož po novorojenčkih ki so prišli na svet še tisti dan, samo da so bili usmrčeni in sežgani od morilcev. Vse naokrog so pa padale kroglice miličarskih zločincev.

Tako peklensko hrepenenje po človeški krvi teh obsedenih morilcev, ne opisuje nobena zgodovina. Vedeli so dobro, da te ženske in otroci nimajo jestvin in ne vode. In vseeno so nadaljevali s streljanjem z očitnim namenom pregnati stradalajoče matere in otročičke ven na prosto iskati si hrane, da bi jih pri tem ime li priliko postreliti.

Mogoče najboljši satanski slučaj tega masakiranja je bil ta, so miličarski častniki odklonili dati dovoljenje zdravnikom in strežnicam rdečega križa, da bi šli pomagati ranjenecem. Zdravniki, ki so šli tja iz človekoljubja in z belo zastavo, so bili zavrženi s krogli. Zastave rdečega križa so bile razstrgane s krogli, namreč z ravno isto lahkomišljenostjo kot je bila celo ameriška zastava.

Njihovo smrtonosno orožje ni spoštovalo zastavo ameriško, streljalo se je nanjo kot bi bila navadna cunjica. In ameriškim državljanom ni svetjše stvari nego je njihova zastava. Ameriški vojaki in državni miličarji so branitelji iste in dolžnost veže slehernega izmed teh, da čuva zastavo, da se ne onečasti, in magari z življenjem. A kljub temu so coloradski miličarji ne samo streljali to ameriško svetinjno temveč so jo celo sežgali, ko so vedoma zapetili ogenj v šotore štrajkarjev, nad katerimi je vihrala. In splošno je tudi znano, da miličarji pod gen. Chasejem sploh niso razobesili ameriške zastave v južnem štrajkovišču — bili so takorebni brez vsake zastave. In ni čuda torej, da so potem svo bodno bojevali se za premo garske barone ter teptali pravice delavcev.

Drugi dan po masakiranju, je več pogrebnikov zapustilo Trinidad ter šlo na lice grozne katastrofe, toda tudi ti so bili zavrženi s krogli.

Železniški uslužbenci in potniki mimoidočajnih vlakov, ki so videli grozne prizore ob progi pri Ludlowu, so na vse moči prosili državne uradnike, naj česar storijo za možke, ženske in otroke, ki so ležali mrtvi in ranjeni ob progi.

Za dva dni sta usmrčena Tikas in Flyer ležala na prostem. In nobena prošnja ni prisilila državno oblast, da bi se skrbelo za mrtvece in ranjence. In temu je moral tudi biti vzrok. Za gotovo je dokazano, da so miličarji spravili mrtvece in ranjence na en kup. Ko so vsi okoli pregledali za žrtve in so bili sigurni, da nobeno truplo ni ostalo, ki bi izdalo njihovo satansko delo, so na kup človeških žrtev položili petrolej ter zažgali trupla. Pogreša se nad 50 žensk in otrok. Sluti se, da je bil ves sled pokončan s požigom tega kupa.

Temu dogodku priča Mrs. Pearl Jolly, junakinja Ludlowa. Ona je videla ta prizor. Ta ženska je tekoma masakiranja veliko pomagala ženam in otrokom ter jih spravljala v varne kraje. In akoravno je imela znak rdečega križa, vseeno so jo miličarji hoteli usmrtiti. Ena kroglica ji je celo odbila peto na čevlju.

J. R. Lawson, glavni odbor nik uniije, je na ponedeljek kakor tudi na tudi na torkel v Ludlow, da bi pomagal ženam in otrokom. Imel je belo zastavo ozir. znak miru, a vseeno so streljali nanjin se je mogel vrniti.

William Snyder je s svojo družino odhajal iz Ludlowa v torkel zjutraj. Imel je mrtvega sinčka čez eno ramo, malega deteta je pa držal v naročju. Pri tem so ga pa gunmeni zapazili. Eden mu je nameril puško ter mu rekel: Najbrže bo še tebe dobro ustreliti.

Dave Stuart, mlad fantin je prebil ponedeljek in istega večer v kleti Snodgrass prodajal ni. Ko je drugi dan šel na kolodvor, da bi šel v Trinidad, je bil uvrsten z drugimi fantini, vsi od 10 do 12 let stari. Gunmenski miličarji so jim povedali, da jih bodo rabili za tarčo.

Ludlow je drugo jutro imel pač drugo lice. Kjer je sode m mesecev 1200 štrajkarjev bivalo v miru, kjer je živelo oziroma eksistiralo to dobo v skromnih okolščinah, in bilo veselo z nado, da dan boljših dnij se započne po zmagi, tam je pa bilo vse vpepeljeno. Le kako železo, ki se ni vdalo ognju, je stalo tam ter pričalo, da so tam nekaj stala domovja.

Kjer je dan poprej nad 300 otrok igralo ter se veselilo, je nekaj teh nedolžnih ležalo ožganih in mrtvih. Zares okusna pečenka Rockefellerjevih gunmenov.

Louis Tikas, ki je bil med vsemi štrajkarji najbolj priljubljen, je ležal ves razmesarjen in mrtve ob železniški progi med tem ko je dan poprej obiskal vsak šotor, dajal pogum in veselje možkim in ženam. Hodil je tja in sem, vedno zasledovan od ludlowskih otrok, ki so ga ljubili in spoštovali ter se vedno hoteli igrati z njim. A tega ljubljene ga voditelja ni bilo več.

Tam je ležalo pogorišče ludlowskega šotorišča, največjega v zgodovini sveta in nikdo ne bo znal ravno koliko izmed 1200 prebivalcev je s smrtjo plačalo kazen, ker so se bojevali za ustanovne pravice v od kapitalizma vladane države Colorado.

Trinidadski delavci, ki so šli v Ludlow, da bi popravili telefonične žice, pretrgane od morilcev, da bi vnajni svet ne izvedel o njihovem peklenskem delu, so povedali nad vsem žalostno vest o masakiranju.

V torkel so se podali v Ludlow, da uredijo žice. Blizali so se pogorišča, ko so poleg poti zapazili majhno deklico.

Ležalo je tam pri strani z obžgano glavo. V eni roki je držalo punčico, z drugo se je držalo za glavo.

Ravno, ko so ti delavci hoteli rešiti to deklico, je eden krvoločnih in brutalnih gunmenov stopil k njim ter jim zaukazal, naj pustijo deklico na miru.

Noben ne ve, kaj se je zgodilo z njo. Sluti se, da je bila tudi ona dejana na kup človeških žrtev, zgrajen v čast John D. Rockefellerju, filantropistu in učitelju božje besede.

Trideset žensk in otrok, ki je iskalo zavetja na Powel farmi, je bilo takorekoč držanih vjetih do torkel večer. Imeli vjetih do torkel večer. Imeli niso ničesar za jesti in piti.

Kot blazni so klicali v Trinidad za pomoč. Prošnje so poslali tudi zločinskemu majorju Hamrocku, da „naj ima usmiljenja za voljo Boga“. Podguverner, ki je zavljal Amnonsovo mesto, ko je bil ta odsoten in bil v Washingtonu na posebnem misijonu v korist coloradskih veleposestnikov, je konečno zahteval, da mora gostilničar Hamrock izpustiti te ženske in otroke.

Avtomobili v pomoč tem ženskam, so zapustili Trinidad ob ravno istem času, ko je več voz iz tega namena odšlo iz Aguilarja. Ko je prvi voz došel k kmetijskih hiši, mu je Mrs. Jolly šla nasproti. Na rokavu je imela znak rdečega križa, a kljub temu jo je nek miličar ustrelil v to ramo. Ženske so vseeno po 48urnem zaporu zbežale v varen kraj.

Mrs. M. H. Thomas je bila druga ženska, katero so morilci obstrelili. Ona je z drugimi ženami in otroci zbežala k sosednemu farmarju, kjer so dobili prenočišče v hlevu in kjer so izognili smrtonosnim kroglijam strojnih pušk. Ko so si iskali zavetja, so kroglice neprehoma padale okrog njih. Mrs. Thomas se je ko maj izognila smrti, ena kroglica ji je celo odrezala del njenih las.

Tovorni vlak, ki je privozil na lice katastrofe ob poldne v torkel, je dal prežnanim priliko zbežati. Mrs. Thomas je vedela, da se bo vlak ustavil med njimi in sovražnimi strelci. Zato je tekla vodnjaku ter tam skrivajočim se ukazala, da naj zbežijo. Vsi so utekli, ampak zahvaliti se morajo temu, da so morilci dokaj slabo streljali, ampak kroglice so pa vseeno povsod naokoli padale.

Prepričani, da so bili zavženi od države Colorado in da niso imeli nobenega upanja, da jih bo milica čuvala, zato so pa unijski možje poslali ven uradni klic za orožje in pomoč prosili so delavce širom države in Amerike, naj se oborožijo in naj bodo pripravljeni za vsak poziv.

Ponudbe za oboroženo pomoč so takoj prišle iz vseh delov dežele. Povsod so se oglašili dobrosrčni ljudje z denarjem in blagom v pomoč trpečim štrajkarjem, ženam in otrokom, ki so bili sedaj brez strehe in hrane radi groznega masakiranja.

Najboljši opis ludlowskega masakiranja pa je dal Godfrey Irwin, mlad inženir, katerega je dal nekemu poročevalcu iz New Yorka. Deloma se dotični opis glasi:

„Na dan ludlowske bitke sva moj tovariš in jaz zapustila stanovanje episkopalnega duhovna v Trinidadu, kjer sva bila na hrani.

Šla sva na dolg sprehod v hribe. Hodila sva kakih 14 milj prej ko sva se odločila vrniti v Trinidad in namreč potom Colorado Southern železnice iz ludlowskega postajališča.

„Hodila sva po stezi na gorovju pri ludlowskem šotorišču, ko me je tovariš potegnil za rokav. Ob istem hipu sem žul streljanje. Miličarji so prihajali iz Hastings Canyon ter so obenem streljali. Vlegla sva se na zemljo za skalo in čez nekaj časa sem jaz vzdignil svoj klobuk na palico. Takoj so kroglice prišle v najino smer. Ena je prebila moj klobuk. Miličarji so morali opazovati hribovje z daljnovidnim steklom in so baje mislili, da sva bila štrajkarja.

„Potem se je izvršil umor na Louis Tikasa, nad grškim voditelju štrajkarjev. Videla sva miličarje, ko so se pomenkovali pred šotoriščem in čez nekaj trenutkov je k njim prišel Tikas. Opazovala sva, ko so se pomenkovali. V hipu je nek častnik prijel za puško — za cev — ter s kopitom udaril Tikasa po glavi, da se je pogreznil na zemljo.

(Nadaljevanje na 4. strani.)

CRESCENT DAIRY

Najbolj sanitarno mlekarstvo podjetje v Pueblu. Mleko se prodaja eninole v zaprtih steklenicah, da nesnagi in muresu ni moči priti do njega. Radi tega je mleko sveže in zdravo. Razvažajo se po vsem mestu.

16 Quarts za \$1

PHONE: BLACK 2273

L. T. PATTERSON, lastnik

C. A. WENNERMARK ZLATNINAR

Vsakovski na popravila moja posebnost Vse delo je najboljšje vrste in jamčimo. Prostori se nahajajo v bloku blizu Pike's Peak na 410 West Northern Ave., Bessemer

Gospod trgovec!

Mogoče si že opazil, da ima jo drugi trgovci več uspeha nego Ti.

In zakaj?

Zato ker drugače ravna jo svojim obrtom. Oglasujejo po listih, kaj ne? Stori tudi ti tako, in videl boš razliko!

McGovern Coal Co.

prodajalci premoga

TELEPHONE MAIN 881

Corner C and Plum Street

PIJTE

PIVO!

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA

Direktna črta med New Yorkom in Avstro Ogrsko.

Dobra postrežba, električna svetiljava, dobra kuhinja, prosto vino, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington. Na ladjah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družni parobrodi na dva vijaka Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Argentina, Oceanla. Novi parobrodi se grade.

Parniki odplujejo iz New Yorka ob 3. uri popoldne.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na glavne zastopnike:

PHELPS BROS. & Co.

2 Washington St., New York

ali na njih pooblaščen zastopnike v Zjed. državah in Kanadi.

STANKO & SAJBEL

Slovanska Trgovina z grocerijo in svežim mesom.

Pri nas se vedno dobe fine kranjske klobase, suha rebra in drugo prekajeno meso.

Imamo obširno zalogo specerijskega blaga (grocerije). Domače pecivo je naša posebnost.

Zastopamo Slovincem dobro znano manufakturno družbo W. F. SEVRA CO. in imamo polno zalogo SEVEROVIH ZDRAVIL.

V naših prostorih se nahaja poštni urad, kjer se dobijo poštna znamke in Postal Money Orders.

Postrežba je točna. Slovincem se na j topelje priporočamo.

PHONE MAIN 137

314 PARK ST., — PUEBLO, COLO.

The CHICAGO LIQUOR HOUSE

Uvaževalci in prodajalci! — Kentucky žganja, izvrstnih vin in drugih dobrih pijač ter smodk, prodajamo na drobno ali debelo. Naša posebnost je prodaja Walterjevga piva v sodčkih ali steklenicah. Imamo dva slovenska razvaževalca! Naročite od teh! Posebno nizko ceno napravimo pri večjih naročilih. Kadar imate veselico, svatbo, krstijo ali kako drugo slavnost, tedaj naročite pijače in smodke pri nas! — PHONES: Main 197 ali 1408

H. LEVIN & SON, lastnika

Cor. 1st & Main St., Pueblo, Colorado

TISKARNA SLOVENSKI NAROD

je edina sl. tiskarna na zapadu in izvršuje vsakovrstne tiskovine lično in pravilno.

P. O. Box 1181

Tel. Main 995

Ali ste že obnovili naročnino na "SLOVENSKI NAROD"?

JOHN BARKAR
Slovenski Kovač

se priporoča sl. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela

PHONE 2503 W
VOGAL C & PALM

M. GRAHEK, ESTATE
(Nasledniki Math Grahek-a) Trgovina z raznovrstnim blagom. Imamo obširno zalogo možkih oblek in potrebščin, kakor tudi: obuvala, kovčegov, pohištva, železne robe, itd. itd.

Prodajamo Trinerjevo Vino na debelo!
Gostilničarji! Naročite to vino naravnost od nas!
TELEPHONE MAIN 1094
1201-3 S. Santa Fe, Pueblo, Colo.

The Austrian Mercantile

Se priporoča cenjenim rojakom v obilen obisk kateri hočejo kupiti vedno sveže in posušeno meso, kakor tudi vsakovrstno GROCERJSKO BLAGO. Posebnost so suhe domače kranjske klobase. Postrežba solidna. Cene niske.

JOHN GORSICH
1206 SO. SANTA FE AVE. PHONE MAIN 359

THE BECK'S BREWING COMPANY

NOVAK & GREBENC

Pueblo, Col. Zastopnika za južno Colorado

Izvrstna pijača!

Walter's GOLD LABEL BEER

"It's in the Brewing"

THE WALTER BREWING CO. PUEBLO, COLO.

Masakiranje Ludlowa.

Nadaljevanje iz 3. strani.

„Tikas je padel na obraz. Ko je tam ležal, videla sva, ko so se milicijarji nekoliko odstranili. Potem so namerali puške ter streljali naravnost v nezvestnega človeka. To je bil prvi umor, katerega sem kedaj videl, kajti bil je to umor in ničesar drugega. Potem sem videl, da so štrajkarji, žene in otroci begali vse navskriž, iskali so zavetja v jamah in kletih, kjer so bili pozneje vjeti kot v pasti.

„Opazovala sva iz za skalo in videla sva, ko so milicijarji vlačili strojne puške v bolj primerne prostore. Iz teh so potem vsipali svinčeno točo na štrajkarsko šotarišče ter bežeče družine. Konečno so pa milicijarji še zanesli ogenj v šotarišče.

„Prepričan sem, da se o genju ni kar tako ob sebi ali slučajno zanimal. Mnogo milicijarjev sva opazila v severno-zapadnem delu šotarišča tam kjer je ogenj izbruhnil. Iz najine pozicije sva natančno videla goreče bakle v rokah milicijarjev in namreč le nekaj trenutkov prej, ko je plamen uničil šotarsko naselbino do tal. Kaj je potem sledilo, že vsakdo zna.

„Groznega pr zora sva snavelčala, zato sva se s tovrnim vlakom vrnila v Trinidad. Mesto je bilo pokonc in povsod se je čulo vznemirjenje. Najuglednejši meščani imajo sočutje do štrajkarjev in temu je vzrok ta, da mnogo takozvanih milicijarjev n. bilo družega kot propalice in barabe, katere so družbe najele v zloglasnih delih iz hodnih mest. Ti človeški izvrški so nosili milicarsko obleko, kot znak oblasti. V resnici so pa bili največji zločinci, in takih nizkih in zlobnih ljudi še nisem videl.

„Noben se ne more postaviti pridružiti coloradski milici, izvemši da je v tej državi bival vsaj eno leto dni. A kljub temu, kar mi je več milicijarjev povedalo, so bili sprejeti v milico s posredovanjem neke detektivske agencije v Denveru. V državi so bili pač le kratke čase. Splošno je v Trinidadu znano, da je poročnik Linderfelt večkrat grozil, da bode ah premagal štrajk, ali pa spravi vse štrajkarje v večnost. V Trinidadu štrajkarji nikdar niso delali sitnosti. Le tedaj, ko je milica dospela tja, so se izgreli pričeti.

Dalje prihodnjič.

RAZNE STVARI.

Konec iz 2. strani.

zdravnik dr. Matignon tudi v rusko-japonski vojni.

Govor pijanca. Že dolgo ni napravil kak govor proti nezmernosti tako globokega vtisa, kot izpoved starega propadlega pivca pred družbo elegantnih mladih gospodov v restavraciji nekega hotela. V gostilniško sobo stopi starček bledega obraza, udratih motnih oči, zabuhlih lic, po vsem životu se tresoč. Uprl je v navzočo družbo proseč pogled. Mladi gosposode so ga razumeli ter mu naročili nekaj pijače. Kot plačilo za to so zahtevali, naj ubogi capin napravi kak govor, pri katerem bi mlada družba ugajala svoje burke. Ko je mož napravil zadnji požirek ter se parkrat topozvrlo po gostih, je prišel govoriti s tako resnim besedami, da so vsi ostrmeli: „Dragi gospodje! — tako je prišel — „ko takole vas in sebe opazujem, se mi zdi, da gledam sliko svoje mladosti. Moj zabuhli obraz je bil nek daj tudi tako lep in zdrav

kot jih med vami vidim. Moje suho in tresočo telo se je pred dolgimi leti lahko po našalo na čelu oddetka mojih vojakov. Bil sem mož v svetu možkih. Tudi jaz sem imel svoj dom, katerega je obdajal razkošen vrt, po katerem je tako rada šetala moja soproga; žena, lepa kot sen umetnika. A jaz sem zavrgel njeno zvestobo in vdanost. Gledal sem mirno kako je izginila najina sreča v vinski čaši. Imel sem otročice, lepe kot pomladanske cvetke; videl sem kako so hiral in umiral pod prokletstvom očetovega pijančevanja. Ustvaril sem zares zakonški raj, kjer je več let plamtel ogenj iskrene ljubezni; a kakor vse drugo, sem tudi to čustvo zatajil v sebi. Me sto ljubezni in zadovoljnosti je nastalo sovraštvo in razdejanie. Sedaj sem mož brez žene. — Oče brez otrok. — Potepuh brez doma. — Mož, v katerem je zamrl zadnjičlo veški čut. — Jaz umiram vsled alkohola! — Končal je. Časa, katero je ves čas krčevito držal, je zadrnila na tla. Iz steklenih drobcev pa je šumelo mladi družbi na uho: „Jaz umiram vsled alkohola!“

Koliko použije človek? Če bi stehali vso hrano, ki jo použije zdrav mož normalnega apetita do svojega šestdesetega leta, tedaj bi dobili številke, ki bi se nam zdele na prvi hip naravnost nemogoče. Statistika je dognala, da poje moški do 60. leta približno 20 krav, po 20 telet, jaguet in prašček, dalje skoraj cel vagon kokoš, piščanec, gosti, rac, divjačine in rib. Krompirja, kruha, prikuh in zelenjave potrebuje človek okoli dva vagona. Če bi se dalo vse sadje, ki ga použije en človek, združiti v en sam sad, tedaj bi imel ta ogromni sad 2 in pol do 3 metre premera. Tudi tak človek, ki ni poseben prijatelj jajc, jih poje vse svoje življenje, ako živi 60 let okroglo 100.000.

Izvirna poročila

Trinidad — Cenjeno uredništvo. Prosim, da bi dali ta dopis v Slovenski Narod in da bi ga ne tako vrgli v koš, kakor ga pri Sakserjevih. Današnje razmere so še vedno po starem. Od kar so federalni vojaki tukaj, garjevski skebi le skebajo naprej in mi se vedemo mirno. Le naj skebajo, saj ne bodo dolgo, kajti naš boj se blizu koncu. Jaz svetujem skebom, da le naj si navežejo punkle in poberejo kopita ter naj se podajo na božjo pot čez hribe, da se bojo spokorili za one grehe, ki so jih dosedaj napravili. Saj bodo itak morali iti ali pa poginiti. Dne 25. junija sem doli po farmah hodil in sem videl enega mesarja iz Ramy kempe. Ta je hodil dohoko, da bi kupil kaj goveje živine, da bi skebi imeli kaj jesti. Dobil pa ni družega kot brec in „Get out of here you — — of a Scab!“ Ako se je obrnil na levo ali na desno, povsod je našel sovražnike skebskih delavcev. Ko je enkrat videl da ne more nič opraviti oziroma kaj kupiti za gladne skebe, je pa obrnil svojega na pol slepega šmelnca nazaj proti Ramy, da naznani kaj je dobil od farmerjev, ki so skoro brez zjeze naklonjeni štrajkarjem. Dotični mesar je sam povedal, da skebi že nad teden dni nimajo nič mesa. No, kaj bo z vami, uogum R. kefellerjevimi breci?

Konečno se pa lepo zahvaljujem vsem tistim, ki so darovali za štrajkarje trpine. O, kako je prijetna tista svo

ta \$5 v teh časih, koliko ona pomaga več, kot je preje pet desetaki! Delavci širom Amerike, pomagajte štrajkujočim bratom, saj bode naša zmaga koristila vsemu delavstvu. Sedaj pa pozdravljaj vse rodoljube, tebi vrtilist pa mnogo naročnikov.

Frank Mibeve, štrajkar

Aguilar — Akoravno sem še mlad naročnik Slov. Naroda vendar me dolžnost veže, da se oglašim z dopisom ter malo opišem tukajšne razmere. Po vseh časopisih čitamo, da slabe razmere povsod vladajo, da je mnogo brezposelnih kamorkoli se človek ozre. Pa kedo je temu kriv? Krivi so ošabni kapitalisti in njihovi podrepaniki, ki u bogemu delavcu ne privlačijo nobenih pravic. Delavec naj dela za kapitalista leta in leta a za plačilo pa nima družega kot onemoglo kost. Poglejmo John D. Rockefellerja, ki ima toliko milijonov da še sam ne ve koliko. Rad bi ga vprašal, kje jih je dobil. Izprešal jih je iz mozga trpečih delavcev. Ti so mu na kupičili ogromno premoženje in za vse to noče izkazati niti najmanjšo hvaležnost. Nikakor jih noče priznati, toda priznal jih bode, priznal delavce, sicer se mu bode zlati kup krčil mesto mno žil.

Da pa zadobimo boljše razmere, je pa nad vsem treba, da se zaveda in skupno deluje za svoj procvet. Zatoraj rojaki, tisti ki še spite, prebudite se iz spanja neza vednosti in malomarnosti, da se vsaj enkrat že otresemo jarma kapitalizma. Potem bo nam zasijalo solnce boljše bodočnosti.

Kar je že splošno znano, tukaj štrajkamo že deseti mesec. Radi tega smo samci kot družine v pomanjkanju. Toda kljub temu smo veseli ter dobre volje, ravno tako pogumni kot tisti dan, ko smo se podali na štrajk. Rojake štrajkarje toraj opozarjam, stojmo trdno kakor skala, ker zmaga bode prej ali slej gotovo naša. In kadar bomo zmagali, takrat bomo zapeli:

Bratje v kolo vsi stopimo,
dajmo v zvezi si roke;
skebe iz kempe napodimo,
zdaj in zdaj na veke vse.

Nadalje tudi naznanjam, da so nekatere štrajkarske družine dobile podpore od Dobrodelnega odbora v Pueblo in ki so jo tudi v resnici potrebovale. Zatoraj prosimo, da se še v nadalje spominjajo slovenskih štrajkarjev v Coloradu. Sedaj pa pozdrav vsem štrajkarjem v Coloradu, skebom pa želim, da bi se potopili v globočini morja.

Tony Pir'ch

Tioga — Zopet vam naznanim, da sem na Tiogi. Miza na kateri pišem s edle vrstice, je samega Cesarja. Zato pa mislim, da mora biti ta dopis tudi bolj imeniten, kakor katerikoli drugi, ki se ne piše na cesarjevi mizi. To morate pa tudi vedeti, da miza ni prazna, ampak do brostrežna in gsto ljubna Cesarica je mene in mojega spremljevalca prav častno postregla, kar se drugje tako rado ne prigodi. Zato sem si vzel tudi spremljevalca s seboj, da vse bolj častito izgleda. Kaj ni res tako? Hm! znati se mora, pa ne tako, kakor sem jo v Pueblo pogruntal.

S pozdravom
Fr. Blatn k

Pueblske novice.

Konec iz 1. strani.

se pa obrnite do takega človeka, ki ni v stiki s sedanjo mestno vlado. Ako se tako stori nekaj kratov, tedaj bodo kma-

lu drugače ravnali s slovanskimi prebivalci tega mesta.

In še nekaj o naši nepravilni policiji. Pred kratkim so aretirali gotovega sl. gostilničarja na East Northern radi tega ker je nekim ženskam pred gostilno dal opojne pijače. Tega gostilničarja so po tem obsodili in moral je plačati \$50 globe. Kaznovali so ga v prvi vrsti, ker se jim je dopustil, in v drugi vrsti baje radi tega, ker ni podkupal policaje. Kajti policija veliko drugače ravna z gostilničarji drugih narodnostij. Na primer na West Northern se ne samo ob večerih temveč celo podnevu vidijo ženske oziroma prostitutke, ki zabahajo v gostilne kjer pijejo in javno agitirajo brez da bi policaji nasprotovali. Toraj, kje je pravica?

Ni mu para.

Prav težko je najti mnogo zdravih, da jim ni para, toda mi lahko s ponosom kažemo na Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino, ki mu res ni para. Mnogo ponaredb ima ali nobena mu ni enaka, ki bi mogla pokazati isto zdravilnost. Ljudje so to kmalu spoznali in od tedaj zavračajo ponaredbe. Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino je zanesljivo zdravilo, ki hitro očisti drob in ga obenem okrepi. V mnogih boleznih želodca, jeter in drobja mu ni para, ker učinkuje milo, brez boleti, brez vsake neprijetnosti. V lekarnah. Jos. Triner, izdelovatelj, 1333 1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill. Za otrple mišice in sklepe, za revmatisem in nevralgijo, za oteklino in izvinke rabite Trinerjev liniment. — Adv.

Mali Oglasi

Kje je Joe Šiskar? Njemu imam nekaj važnega sporočiti. Kdor ve za njegovo sedanje bivališče, naj mi blagovoli na znati, za kar mu bo hvaležen. Joe Tezak 432 Palm St. Pueblo, Colo.

NAPRODAJ je hiša s 3. sobami. Najemnina od lote je \$1 na mesec. Hiša se da premakniti. Se prodaja zelo poceni. — Louis Bradach, 1118 Egan Ave. Pueblo

Hiša naprodaj zelo poceni.

Hiša s 5imi sobami, povsem moderna, dober kevdar, cementna hodišča, lep vrt zaraščen z drevjem, en blok od cestne kare. Povprašajte na 718 East Abriendo.

Farmarji ne štrajkajol

Velikanski štrajk v premogorovih po Coloradu je izučil marsikatero našega rojaka, da od kapitalistov ne more družega pričakovati kot svinčeno kroglo, glad in bedo, zato so se pa začeli zanimati za farme in do sedaj sem prejel že veliko vprašanj za kmetije iz vseh krajev Colorada.

V enem mesecu je prišlo sem v Sheldon, Rusk County Wis. dvajset rojakov in vsi so kupili svet v Sheldonu. Iz Somerseta sta prišla Bizjak in Augustin ter se takoj naselila na farme. Iz Pueblo je prišel rojak Frank Mehle in se tudi takoj naselil. Pišite tem rojakom, kako se oni počutijo sedaj in kako so zadovoljni s to zemljo. Ako pa hočete zvedeti kako je tukaj tedaj pa pišite za vse informacije naravnost na

A. H. SKUBIC
Sheldon, Wis.

JOHN G. GOTTULA

TEAMING & HOUSE MOVING
CONTRACTED

Premikač poslopij

Na razpolago ima vozove in konje za vsakovrstno prevažanje. Računa pa manj kot drugi premikači.
PHONE MAIN 874
803 W. 17TH ST. PUEBLO, COLO.

Za zavarovalnino proti ognju, za posojila, za nabavo ali prodajo posredstva, obrnite se najprvo na:

F. W. ROGERS
320 W. NORTHERN
PUEBLO, COLORADO

VABILO NA PIKNIK

ki ga priredi

dr. "SOKOL" št. 38 JSKJ.

prihodnjo nedeljo dne 5. julija 1914

na prostem pri reki Arkansas, namreč blizu pogorete klavnice pri pivovarni.

Vozovi bodo vozili tja in nazaj. V Grovu bodo čakali pri sv. Jožefa dvorani, na Bessemeru pa pri Grahekovi prodajalni

Pričetek ob 8. uri zjutraj

Na pikniku bode na razpolago obilo opojnih in neopojnih pijač, sladoleda, zlasti pa pečenke. Ves dan se bo pa vršil ples.

K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi ODBOR

Vedno podpirajte unijske prijatelje!

V mestu Pueblo so lastniki sledečih gledališč, sprejeli v službo unijske delavce oziroma pripoznali unijo:

Colonial, Princess, Majestic, Maze, in Grand Opera House

Sledeči niso in nočejo: Pike's Peak, White City, Photo Play

Delavci gledališke unije tem potom prosijo slovensko občinstvo, da zahaja edinole v unijska gledališča, da jim tako pomagajo zaboliti zmago proti gledališčem, od katerih delavci ne dobijo poštenega zaslužka.

Kako je umrl avstrijski prestolonaslednik CESARJEVIČ RUDOLF?

To nam opisuje pravkar izšla velezanimiva knjiga:

Življenje na avstrijskem dvoru.

Grofica Lariš, sorodnica zamrle avstrijske cesarice Elizabete, je pred nedavnim časom objavila svoje spominke iz življenja. — Vseprico tragične usode te mučenice na prestolu in zagonečne smrti njunega sina, cesarjeviča Rudolfa, je vzbudila ta knjiga povsod veličansko zanimanje. V Avstriji je prepovedana. Zakaj? Ker je najti v njej vse intimnosti, ki so se dogajale na avstrijskem dvoru. Grofica Lariš piše o SMRTI RUDOLFA, torej o predmetu, o katerem se je napisalo že cele kope knjig. Da je njeno pisanje verodostojno, o tem svedoči njeno ime.

Knjiga je tiskana na najfinem papirju ter najlepša, kar jih je kedaj izšlo v Ameriki v slovenskem jeziku. Obsega 144 strani ter tri slike na posebnem papirju, cesarice ELIZABETE, cesarjeviča RUDOLFA in nesrečne baronice VETSERE, ljubimke mladega.

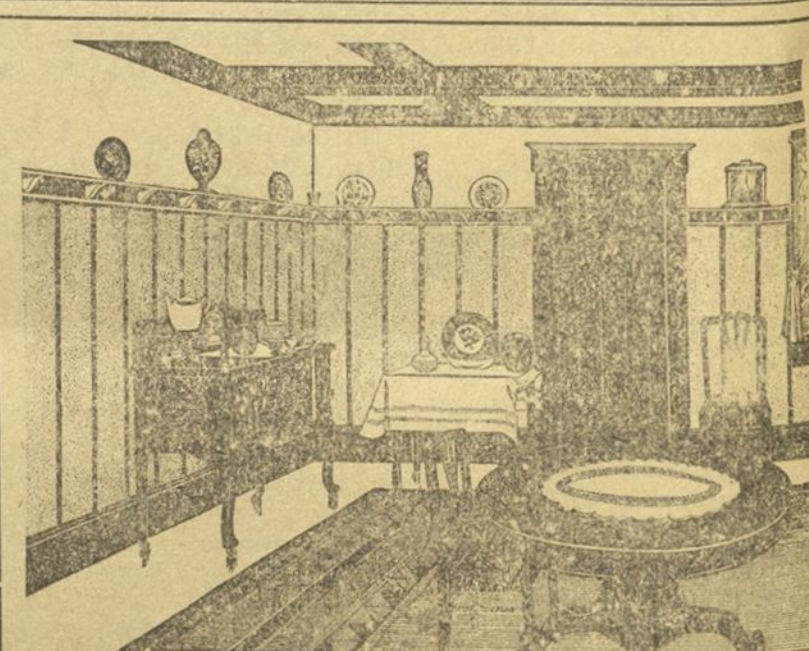
Cena knjigi s poštnino vred 1.— dolar.

Denar pošljite v rekomandiranem listu ali pošt. Money Order.

NAROČILA JE NASLOVITI NA:

John Putrich, 520 E. 77 St. Box 20. New York City.

'SIMOLINA' in 'BANNER' MOKI sta slični starokranjski moki. Vprašajte vašega grocerista po imovnih mokah.

Copyright 1909, by C. E. Zimmerman Co., No. 17

July Clearance Sale

Tekom tega meseca se vrši razprodaja vséga blaga v naši veliki prodajalni. Gene so znižane na vsem blagu, namreč od 10 do 50 odstotkov. Slovencem se toraj nudi ugodna prilika, da si založijo s potrebnim pohištvom za mal denar. Prodajamo na izplačevanje. Mi zaupamo

C. S. KEENE 313-15 N. Union Ave.
FURNITURE, CARPETS, STOVES Pueblo, Col.